

Erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger af bekendtgørelse om tilskud til ekstensivering med slæt for 2023

Ordningens formål:

Bekendtgørelsen vedrører en ny ordning, der har til formål at nedsætte drivhusgas- og kvælstofudledningerne fra landbrugsfladen gennem en ekstensiv drift af lavbundsjorder på étårig basis. Samtidig er formålet i et længere perspektiv at understøtte klimamålsætningen ved at bidrage til en gradvis udpining af næringsstofindholdet i jorden, særligt i forhold til fosfor og metan, som en forberedende indsats til en eventuel senere permanent udtagning med vandstandshævning.

Ordningen er således et tilbud til landbrugere, som endnu ikke er klar til at opgive driften på deres jorder permanent, eller som ikke har mulighed for at indgå i et vådområdeprojekt, men som gerne vil gøre en indsats på deres kulstofrige jorder.

Ordningen blev for første gang udbudt i 2022, hvor ordningen blev udbudt under det danske landdistriktsprogram. I 2023 udbydes ordningen som en etårig bioordning under den danske strategiske CAP-plan 2023-2027. Med baggrund i at ordningen nu bliver en etårig bioordning, er det i den erhvervsøkonomiske konsekvensvurdering valgt, at betragte det som en ny ordning.

Ordningen kan søges på omdriftsarealer, der ligger inden for udpegningsgrundlaget, der består af kulstofrige jorder samt arealer i ådale. Det vil fremgå af ansøgningskemaet, om landbruger har mulighed for at søge ordningen på sine marker.

I ordningen stilles der krav om, at der skal være etableret et plantedække bestående af græs på arealet. Plantedækket skal være etableret senest 1. januar 2023.

Der skal tages minimum et årligt slæt (slåning og bortfjernelse af biomasse), som skal udføres inden for perioden 1. juni til 15. september. Arealet må ikke tilføres gødning, og skal indberettes med en kvælstofkvote på 0. Det er ved at blive afklaret, om der fremadrettet må ske afgræsning af arealer i ordningen, hvis det sker efter der er taget slæt. Dette vil dog ikke have betydning for de administrative konsekvenser af ordningen.

Administrative konsekvenser af ordningen:

Ca. 9.500 bedrifter har marker beliggende inden for udpegningsgrundlaget, som potentielt kan indgå i ordningen. Landbrugsstyrelsen skønner, at omkring 4.000 landbrugere vil søge tilskud under ordningen.

Ansøgning sker i Fællesskemaet, hvor landbruger også søger om grundbetaling. Det antages, at samtlige ansøgere i forvejen udfylder markplanen i Fællesskemaet og derfor indtegner bedriftens arealer i Landbrugsstyrelsens internet markkort i forbindelse med ansøgning om grundbetaling. Ansøgning om tilskud til ekstensivering med slæt sker ved afkrydsning af et felt ud for hver af de marker, hvorpå landbruger ønsker at søge tilskud under ordningen. Forud for dette skal jordbruger orientere sig om ordningen, herunder udpegningsgrundlaget, idet ordningen kun kan søges i bestemte områder.

Ansøgning om tilskud til ekstensivering med slæt vurderes at tage ca. 0,50 time. På baggrund af statistik for "Virksomheder og organisationer" i 2020 fra LONS20 benyttes en timesats (inkl. overhead på 25 pct.) på 305 kr./time for landbrugere. Det anslås, at landbrugernes omkostning til

planteavlskonsulenter er ca. 1000 kr./time. Der benyttes en standardfordeling mellem "konsulenttimer" (90 pct.) og "landbrugertimer" (10 pct.). Tidsforbrug i forbindelse med ordningen anslås således at have en administrativ omkostning på: 90 pct. * 1000 kr./time + 10 pct. * 305 kr./time = 930,5 kr./time.

Dette svarer til administrative omkostninger på ca. 1.861.000 kr. (4.000 x 0,50 x 930,5 kr.).

Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR) har modtaget bekendtgørelsesudkastet i præhøring i forhold til administrative konsekvenser for erhvervet. OBR vurderer på baggrund af indhentede supplerende oplysninger fra Landbrugsstyrelsen, at bekendtgørelsesudkastet medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet, og at disse konsekvenser vurderes at være under 4 mio. kr., hvorfor de ikke kvantificeres nærmere.

Skatter, afgifter og subsidier:

Ordningen er finansieret via finansloven med en tilskudsramme på 134 mio. kr., og er 100 pct. EU-finansieret.

Efterlevelseskonsekvenser:

Tilskuddet udgør 3.526 kr. pr. ha, og er fastsat på baggrund af de gennemsnitlige omkostninger og indkomsttab ved at indgå i forpligtelserne i ordningen. Tilskudssatsen kompenserer erhvervet fuldt ud, og er fastlagt på baggrund af udredningen "Opdaterede beregninger for kompensationsbehovet under eco-scheme om biomasseslæt i CAP2020", der er udarbejdet af Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi, IFRO på Københavns Universitet.

BNP effekter:

Ordningen er 100 pct. EU-finansieret, og bekendtgørelsen har ikke nogen effekt på BNP.

Adfærdsvirkninger:

Bekendtgørelsen har til formål at fremme en ekstensivering af omdriftsarealer på lavbundjorder.

Afledte effekter:

Det vurderes, at ordningen vil have en svagt positiv effekt på biodiversiteten, da arealerne var i omdrift forud for tiltaget.